

Kokios atliekos susidaro Jūsų veikloje?

Žmonių sveikatos priežiūra užsiimančiose įmonėse susidaro tiesiogiai su šia veikla susijusios atliekos, nurodytos Atliekų sąrašo (Atliekų tvarkymo taisyklių (Žin., 1999, Nr.63-2065; 2004, Nr. 68-2381; 2011, Nr. 57-2721)) 1 priedas) poskyryje 18 01 „gimdymų priežiūros, žmonių ligų diagnostikos, gydymo ar prevencijos atliekos“.

Įmonėse, užsiimančiose **gyvūnų sveikatos priežiūros** veikla, susidaro tiesiogiai su šia veikla susijusios atliekos, nurodytos Atliekų sąrašo poskyryje 18 02 „mokslinių tyrimų bei gyvūnų ligų diagnostikos, gydymo ar prevencijos atliekos“.

Vaistinėse tiesiogiai su veikla susijusios susidaro 20 01 31* ir 20 01 32 kodų atliekos, o vaistus gaminančiose vaistinėse – ir atliekos iš Atliekų sąrašo poskyrio 07 05 „medikamentų GMTN atliekos“ (GMTN - gaminimo, maišymo, tiekimo ar naudojimo).

Visose šiose įmonėse gali susidaryti ir netiesiogiai su paminėta veikla susijusios atliekos: pakuotės (poskyris 15 01), popierius ir kartonas (20 01 01), tekstilės gaminiai (20 01 10, 20 01 11), virtuvių ir valgyklų atliekos (20 01 08, 20 01 25), biologiškai skaidžios teritorijų priežiūros atliekos (20 02 01), dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio (20 01 21*), statybos ir griovimo atliekos (17 skyrius), transporto priemonių priežiūros atliekos (poskyris 16 01), mišrios komunalinės atliekos (20 03 01) ir kitos.

Svarbu!

1. Sveikatos priežiūros įstaigos, nukenksminančios tik savo susidariusias infekuotas atliekas vykdo atliekų susidarymo apskaitą.

Atliekų susidarymo apskaitoje nėra techninių galimybių parodyti infekuotų atliekų nukenksminimo proceso (infekuotų atliekų susidarymo, jų nukenksminimo ir nepavojingų medicininių atliekų susidarymo po nukenksminimo). Todėl sveikatos priežiūros įstaigos, atliekančios tik savo susidariusių infekuotų atliekų nukenksminimą tam pritaikytuose įrenginiuose, susidarymo apskaitoje turės nurodyti ne infekuotas atliekas (kurios vėliau buvo nukenksmintos), o po nukenksminimo susidariusias atliekas – neavojingas medicininės atliekas. Šioms atliekoms rekomenduojama naudoti atliekos kodą 18 01 04 „atliekos, kurių rinkimui ir šalinimui netaikomi specialūs reikalavimai, kad būtų išvengta infekcijos“ arba, jei buvo nukenksminti tik aštrūs daiktai, kodą 18 01 01 „aštrūs daiktai (išskyrus 18 01 03)“, nurodant patikslintą apibūdinimą, jog tai „atliekos, susidariusios po infekuotų atliekų nukenksminimo“. Patikslintas apibūdinimas būtinas, siekiant šias atliekas atskirai apskaityti nuo kitų susidariusių atliekų, kurių rinkimui ir šalinimui netaikomi specialūs reikalavimai, kad išvengtų infekcijos (pavyzdžiui, tvarsčių, vystyklų, drabužių ir t.t.) arba susidariusių tiesiog neinfekuotų aštrių daiktų, kurių kodai bus tokie patys. Jei buvo nukenksmintas tik dalis infekuotų atliekų, apskaitoje nurodoma, jog susidarė neinfekuotos (susidariusios po nukenksminimo) ir infekuotos (kurios nebuvo nukenksmintos) atliekos.

Pavyzdys. Įstaigoje 2012-01-11 susidarė 200 kg infekuotų atliekų (18 01 03*) ir 60 kg atliekų, kurių rinkimui ir šalinimui netaikomi specialūs reikalavimai, kad būtų išvengta infekcijos (18 01 04). Kitą dieną, 2012-01-12, 150 kg infekuotų buvo nukenksmintas garo sterilizatoriuje, dar kitą dieną, 2012-01-13, 50 kg likusių infekuotų atliekų buvo atiduota tokias atliekas tvarkančiai įmonei (pvz, sudeginti). Po nukenksminimo susidariusios 150 kg nepavojingų medicininių atliekų (18 01 04, su patikslintu apibūdinimu) ir 60 kg kitų neinfekuotų atliekų (18 01 04) mėnesio gale, 2012-01-28, buvo perduotos komunalines atliekas surenkančiai ir sąvartyne šalinančiai įmonei.

Atliekų apskaitos susidarymo žurnale ši informacija atrodytų taip:

5. Žurnale registruojamų atliekų sąrašas

Eil. Nr.	Atliekos			
	kodas	Pavadinimas	Patikslintas apibūdinimas	pastabos
1	18 01 03*	atliekos, kurių rinkimui ir šalinimui taikomi specialūs reikalavimai, kad būtų išvengta infekcijos		
2	18 01 04	atliekos, kurių rinkimui ir šalinimui netaikomi specialūs reikalavimai, kad būtų išvengta infekcijos (pvz., tvarsliava, gipso tvarsčiai, skalbiniai, vienkartiniai drabužiai, vystyklai)	atliekos, susidariusios po infekuotų atliekų nukenksminimo	
3	18 01 04	atliekos, kurių rinkimui ir šalinimui netaikomi specialūs reikalavimai, kad būtų išvengta infekcijos (pvz., tvarsliava, gipso tvarsčiai, skalbiniai, vienkartiniai drabužiai, vystyklai)		

Pastaba. 2 eilės numeriu nurodomos įstaigoje po infekuotų atliekų nukenksminimo susidariusios nebeinfekuotos atliekos, 3 eilės numeriu – susidariusios tiesiog neinfekuotos atliekos. Svarbu įsidėmėti ar, pildant kitas lenteles, pažiūrėti į 5 lentelę, kad nesupainioti, kuriai atliekai kuris eilės numeris skirtas, nes kitose lentelėse nebus patikslinto atliekos apibūdinimo, o skirtingų atliekų kodai, kaip šiuo atveju, gali sutapti.

6. Duomenys apie atliekų susidarymą (sausio mėn.)

Laikotarpis		Atliekos			
Data (nuo)	data (iki)	eil. nr.	kodas	pavadinimas	
2012-01-01	2012-01-31	1	18 01 03*	atliekos, kurių rinkimui ir šalinimui taikomi specialūs reikalavimai, kad būtų išvengta infekcijos	
Data	Atliekos kiekis, t				
	likutis (pradžioje)	susidarė	perduota	likutis (pabaigoje)	
2012-01-14	0,000				
Susidariusios atliekos					
2012-01-14		0,050			
Atliekos perduotos atliekų tvarkytojui				Atliekų gavėjas	
			kodas	pavadinimas/vardas, pavardė	adresas
2012-01-14			0,050	987654321	UAB "Krosnis"
				Degtukų g. 1, Vilnius	dokumento pavad., data, Nr.
Iš viso:	0,000	0,050	0,050	0,000	PAL Nr. 987654321-1, važt. Nr. 3, 2012-01-13

Pastabos.

Nors įstaigoje susidarė 0,200 t infekuotų atliekų, žurnale nurodomas tik tas kiekis, kuris įstaigoje nebuvo nukenksmintas. Likęs kiekis, kuris buvo nukenksmintas, bus nurodytas kodu 180104 (atliekos eilės numeris – 2) (arba 180101, jei tai būtų buvę atskirai surinkti infekuoti aštrūs daiktai). Įrašas žurnale įrašytas 2012-01-14, nes pavojingos atliekos žurnale registruojamos ne rečiau kaip kartą per dvi savaitės (atliekos susidarė 2012-01-11, įrašyta 2012-01-14), o tokių atliekų perdavimas registruojamas ne vėliau kaip kitą dieną (perduotos buvo 2012-01-13, įrašas – 2012-01-14).

Laikotarpis		Atliekos			
Data (nuo)	data (iki)	eil. nr.	kodas	pavadinimas	
2012-01-01	2012-01-31	2	18 01 04	atliekos, kurių rinkimui ir šalinimui netaikomi specialūs reikalavimai, kad būtų išvengta infekcijos (pvz., tvarsliava, gipso tvarsčiai, skalbiniai, vienkartiniai drabužiai, vystykiai)	
Atliekos kiekis, t					
Data	likutis (pradžioje)	susidarė	perduota	likutis (pabaigoje)	
2012-01-29	0,000				
Susidariusios atliekos					
2012-01-29		0,150			
Atliekos perduotos atliekų tvarkytojui				Atliekų gavėjas	
				kodas	pavadinimas/vardas, pavardė
				adresas	dokumento pavad., data, Nr.
2012-01-29			0,150	147258369	UAB "Komunalininkas"
				Sąvartyno g. 1, Vilnius	Važtaraštis Nr. 5, 2012-01-28
Iš viso:	0	0,150	0,150	0	

Pastaba. Nepavojingų atliekų susidarymas registruojamas ne rečiau kaip kartą per mėnesį (susidarė 2012-01-11, įrašyta 2012-01-29), perdavimas - ne vėliau kaip kitą dieną po atliekų perdavimo (perdavimas buvo 2012-01-28, įrašyta 2012-01-29), o mišrių komunalinių atliekų (kodas atliekų sąraše – 20 03 01) atveju – per 3 darbo dienas pasibaigus nurodytam laikotarpiui.

Laikotarpis		Atliekos			
Data (nuo)	data (iki)	eil. nr.	kodas	pavadinimas	
2012-01-01	2012-01-31	3	18 01 04	atliekos, kurių rinkimui ir šalinimui netaikomi specialūs reikalavimai, kad būtų išvengta infekcijos (pvz., tvarsliava, gipso tvarsčiai, skalbiniai, vienkartiniai drabužiai, vystykiai)	
Atliekos kiekis, t					
Data	likutis (pradžioje)	susidarė	perduota	likutis (pabaigoje)	
2012-01-29	0,000				
Susidariusios atliekos					
2012-01-29		0,060			
Atliekos perduotos atliekų tvarkytojui				Atliekų gavėjas	
				kodas	pavadinimas/vardas, pavardė
				adresas	dokumento pavad., data, Nr.

2012-01-29			0,060		147258369	UAB "Komunalininkas"	Sąvartyno g. 1, Vilnius	Važtaraštis Nr. 5, 2012-01-28
Iš viso:	0,000	0,060	0,060	0,000				

2. Sveikatos priežiūros įstaigos, nukenksminančios savo ir priimančioms nukenksminti kitose įstaigose susidariusias infekuotas atliekas (atliekų tvarkytojos) vykdo abi – atliekų susidarymo ir tvarkymo – apskaitas.

Įstaiga atliekų tvarkymo apskaitoje nurodo iš kitų įstaigų gautas infekuotas atliekas, jų nukenksminimą ir po to susidariusias nepavojingas medicininės atliekas, o savo veikloje susidariusių infekuotų atliekų nukenksminimą (žr. prieš tai esantį 1 punktą) ir ne atliekų tvarkymo veikloje susidariusias atliekas nurodo susidarymo apskaitoje!

3. Vaistinės, iš gyventojų priimančios vartoti netinkamus vaistus, vykdo atliekų susidarymo apskaitą. Apskaitoje iš gyventojų surinktos vaistų atliekos apskaitomos atskirai nuo vaistinėje susidariusių atliekų, nurodant patikslintą atliekos apibūdinimą, pavyzdžiui „priimta iš gyventojų“:

5. Žurnale registruojamų atliekų sąrašas

Eil. Nr.	Atliekos			
	kodas	Pavadinimas	Patikslintas apibūdinimas	pastabos
1	20 01 32	vaistai, nenurodyti 20 01 31		
2	20 01 32	vaistai, nenurodyti 20 01 31	priimta iš gyventojų	

4. Techniniai aspektai

Atliekų susidarymo apskaitoje atliekų kiekiai nurodomi tonomis, trijų ženklų po kablelio tikslumu, pavyzdžiui, susidarė 6 kg atliekos – 0,006 t.

Atliekų susidarymo žurnalo 5 lentelėje esantys atliekų eilės numeriai nekinta per visą žurnalo pildymo laikotarpį ir atitinka 6 lentelėje (elektroninėje žurnalo versijoje ir 7 lentelėje) esančius atliekų eilės numerius! Pastarojoje(-siose) nėra patikslinto atliekos apibūdinimo, todėl svarbu ją pildant pažiūrėti į 5 lentelę, kad nesusipainioti, kuriai atliekai koks eilės numeris skirtas, nes tuo pačiu atliekos kodu kartais gali būti skirtingos atliekos.